

формуванню нової парадигми взаємовідносин учасників контрольного процесу у сфері оподаткування, що, безумовно, позитивно впливатиме на теоретико-методологічний базис та сучасну практику аудиту оподаткування [1].

Список використаних джерел

1. Артюх О. В. Взаємодія фахівців контрольної сфери в умовах інституціоналізації податкового аудиту: ретроспективний аналіз вимог / О. В. Артюх, О. В. Белінська // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2017. – Вип.2 (08). – Ч.2. – С. 104-108.

УДК 657:004.9:005.591.6

Булкот Г. В.,
к.е.н., доцент кафедри аудиту,
Кувшинова А. Б.,
студентка факультету ОПМ
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕДУР DUE DILIGENCE НА ПІДПРИЄМСТВАХ, УСТАНОВАХ, ОРГАНІЗАЦІЯХ УКРАЇНИ

Дью дилідженс (Due Diligence) – «забезпечення належної сумлінності», аббревіатура: DueD, DDG) – процедура детальної незалежної перевірки об'єкту, інвестування здійснювана від імені інвесторів для формування в них об'єктивного уявлення про об'єкт інвестування [3].

Основною метою дью-дилідженс є пониженням існуючого підприємницького ризику або повністю усунення його, включаючи ризик придбання пакету акцій за підвищеною вартістю, невиконання зобов'язань, ризик втрати грошей або майна в цілому.

Як відомо, то у світовій практиці дью дилідженс проводиться на таких стадіях розвитку підприємства, установи, організації: 1. Seed – бізнес-ідея або проект, аналіз якого необхідний для того, щоб або його відкинути, або профінансувати; 2. StartUp – підприємство тільки що створилось і не має ринкової історії. Процедуру проводять на початку проекту і для прийняття рішення про фінансування; 3. Early – початкова стадія розвитку, коли фахівців залучають для проведення дью дилідженс, щоб здійснити безболісний перехід від створення продукту до його реалізації; 4. Expansion – розширення підприємства для виходу на нові ринки, збільшення виробництва, проведення маркетингових досліджень; 5. Bridge financing – в цьому випадку процедура спрямована на оцінку доцільності фінансування підприємства, яка перетворюється з приватної фірми в публічне акціонерне товариство і планує реєструвати акції на біржі; 6. Management Buy-Out і Buy-In – дью дилідженс проводиться для підприємства, яка планує залучення коштів для придбання бізнесу або для його викупу зі «сторони»; 7. Turnaround – дью дилідженс необхідний в період кризи, коли інвестиції необхідні для стабілізації

фінансового становища підприємства [2].

На сьогоднішній день в Україні відомо про такі основні процедури Due Diligence: 1. Фінансовий Due Diligence (Financial Due Diligence): суть полягає в процесі проведення Due Diligence, де проводиться аналіз фінансової звітності підприємства, вивчаються активи підприємства, її прибутковість, система фінансового планування, податкове навантаження на підприємство, проводиться аналіз адекватності управлінських інформаційних систем (наприклад, з точки зору фінансових нюансів оплати статутного капіталу, часто виникають питання щодо грошових вкладів у статутний капітал, коли немає чіткої валютної прив'язки. У випадку, коли вносяться вклади у валюті, а в протоколі прописано гривневий вклад, то курсові різниці повинні бути зараховані у додатковий капітал підприємства); 2. Правовий Due Diligence (Legal Due Diligence): даний напрям досліджень направлений на проведення юридичної і правової експертизи діяльності підприємства, з метою максимально виявити ризики, пов'язані з її покупкою (зокрема, невідповідність розміру вартості чистих активів підприємства, адже підприємству з меншим, ніж мінімальний розмір статутного капіталу, розміром чистих активів загрожує ліквідація); 3. Податковий Due Diligence (Tax Due Diligence): суть полягає в аналізі всіх податкових аспектів бізнесу, що включає в себе оцінку поточного податкового навантаження, основних податкових нарахувань за рахунками та взаємовідносини з податковими органами (безпосередньо перевірка віднесення курсових різниць від грошових вкладів до додаткового капіталу, що часто відносять до доходу організації, який підлягає оподаткуванню, безповоротної фін допомоги, що визнається як дохід, на який також нараховується податок на прибуток, що може призвести до податкових ризиків, втрат підприємства) [4]; 4. Маркетинговий Due Diligence (Market Due Diligence): суть полягає в оцінці поточної позиції підприємства на ринку виготовленої продукції та послуг. Аналіз перспектив на 2-3 роки, а також оцінка поточного положення із закупівлями матеріальних ресурсів та послуг. Аналіз перспектив на 2 - 3 роки; 5. Екологічний Due Diligence (Environmental Due Diligence): в рамках даного напрямку вивчається вплив, де діяльність підприємства надає на довкілля або надаватиме в результаті реалізації інвестиційного проекту. Інвестор може поставити одним з умов своєї участі в проекті реалізацію підприємством природоохоронних заходів, або розглядаючи проект з точки зору мінімізації нанесення шкоди довкіллю; 6. Операційний Due Diligence (Operational Due Diligence): у цій частині дослідження описується історія бізнесу, надаються коментарі відносно ринків, конкурентів, замовників, продукції, методах виробництва і системи ведення бізнесу в цілому [1].

Таким чином, враховуючи все вищевикладене, можна сказати, що у проведенні даних процедур, як правило, зацікавлено обидві сторони – і підприємство-інвестор, і саме підприємство, що залучає інвестиції. Інвесторові вона дозволяє детально оцінити перспективи бізнесу, що цікавить його, і відповідність об'єкту цілям покупця, забезпечити «юридичну чистоту» операції і відсутність негативних наслідків після придбання цього підприємства, а продавець підтверджує власну сумлінність, що дає йому можливість отримання

вигідніших пропозицій, тому можна з упевненістю стверджувати, що проведення Due Diligence є обов'язковим на сьогоднішній день для українських підприємств, установ, організацій в Україні.

Список використаних джерел

1. *Due diligence, или Семь раз проверь, один — инвестируй.* URL: <https://www.kp.ru/guide/due-diligence.html> (дата звернення: 29.10.2018).
2. *Due diligence: независимая оценка бизнеса как фактор финансовой и репутационной стабильности.* URL: <http://www.aif.ru/boostbook/due-diligence.html> (дата звернення: 26.10.2018).
3. *Due diligence.* URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Due_diligence (дата звернення: 31.10.2018).
4. *Due Diligence: ризики та шляхи їх усунення.* URL: <http://yur-gazeta.com/publications/events/yuridichniy-due-diligence-riziki-ta-shlyahi-yih-usunennya.html> (дата звернення: 23.01.2017).

УДК 657.6

Бурлан С. А.,

к.е.н., професор кафедри обліку та аудиту,
Чорноморський національний університет ім. П. Могили

Каткова Н. В.,

к.е.н., доцент кафедри «Облік і економічний аналіз»,
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

БЕЗПЕРЕРВНИЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

В умовах розвитку світової економіки, посилення глобальної конкуренції, ускладнення умов бізнесу, що стрімко змінюються, актуальним є підвищення ефективності управління суб'єктами господарювання. Однак вирішення цього завдання не можливе без створення систем внутрішнього контролю та аудиту, що відповідають сучасним потребам управління бізнесом.

Постійний контроль на всіх рівнях управління, ідентифікація основних ризиків, виявлення і відстежування помилок й шахрайства в режимі реального часу, як свідчить світовий досвід, забезпечує впровадження безперервного аудиту (continuous auditing).

Безперервний аудит трактується Американським інститутом дипломованих бухгалтерів (AICPA) і Канадським інститутом сертифікованих бухгалтерів (CICA) як контрольна методологія, що надає контрольні результати одночасно або через короткий період часу після виникнення подій [1]. Фахівці провідних світових аудиторських компаній визначають безперервний аудит як автоматизований поточний процес, що складається з автоматичного збору аудиторських доказів внутрішнім або зовнішнім аудитором безперервно, використовуючи інформацію про процеси та операції, облікові записи та результати контролю суб'єкта господарювання [3, 4]. Отримана таким чином